

פרק ה' פרשת השבוע על פי אורי החיים הקדושים

לע"נ הור ר' אליהו בן בת שבע ז"ל

לאה אירן בת טאו ז"ל

פרק ב'

ט'ז נסיך נסיך.

ב. ולמגען חספֶר וגו'. ציריך לדעת לאיזה עניין הוווצרך לטעם זה, ולא הספיק בטעם הראשון שה' חפץ להשים אותן אלה כמו שפירשתי בסמוך. עוד מה הוא את אשר החעלאתי במצרים ומה הוא ואת אמותי שנראה שם ב' דברים. עוד ציל' ר' כוננות אומנו וידעתם וגו':

אכן כוונת הכתוב היא כי בא 'ה' להודיע כי אין חכמת הכוונה בהבאת האותות בקרבו לעשوت נקמה בפרעה אלא בחזק האותות שם עיקר האמונה בלבד בלב ישראלי, כדי שייהי רשותם של פערעה יהי בוכורון כי כשיהי בקרבו של פערעה יהי בוכורון בני ישראל לעולם ועד. והכוונה על דרך א' אומרים זיל במש' חולין (עה) בדין בן פקועה כי אם יהיה בו כי דברים המופלאים יהיה מוחכר תמיד, וכשיראו שאוכלו בלא שחיטה לא יחשדו כי מוחכר הוא בינויהם כי תרי תמייה מדבר דכרי אינשי. והנה ב' באמצעות הפלאה שיפליה כי להודיעם כי הוא שולט ברוח ובכמים ובUPER ובכבעל חיים ובאש ובαιור וכדומה, אין זה מספיק שיוכר הדבר בתמידות לעולם לחקק האמונה, אלא באמצעות היהות הפלאה כי ייפליה כי ג' להרע את פערעה ועכבריו להשקותם כסותות לענה מה שלא היה כן לכל גוי. וזה לנו נעימות אמרנו ונעם, ולמען חספרא בגין בנו עניין זה, והסיפור מן הנמנע שייהי הרבר תמיד בוכורון וולדת באמצעות כי תמייה. ד' הא את אשר התעללתי במצרים והי תמייה אחת, הגם שהיה כי עשו להם צורות שאין בהם שרדוד המערוכות והטבעיות, אעפ' כן רוכח הצורות והמכות עשר מכות, וכל מה היהת של ארבעה ומי' מכות לא עשה כן לכל גוי, הנה דבר חמה, ותמייה זו בלבד לא דכרי אינשי ולא יספרו מעשה הה' ואמר ואת אורותוי פירוש האותות שעשה ה' תמייה שנית שגם בלי עניין מצרים האות מעצמו הוא דבר פלא, ובאמצעות ב' פלאות חספרא בגין בנק וכן בנק וגוי, ותכלית המכוון בסיפור הוא וידעתם כי אני ה' ואין עוד ותכויבו האותות זולת זה. וכן תמצא שדבר אמרנו ה' ברכון הוא בהר סיני פתח דבריו יתברך אמר אמר אני ה' אללהך, וזה לנו ה' האות, אשר הוצחץ הארץ מצרים (להלן כ ב), והוא שהקדמים דבריו כאן ואמר וידעתם כי אני ה', כי ייכרו מה בחוש הראות צדק האמונה, מה שלא השיג אדם מהעולם עד העולם, ברוך אשר כן עשה לנו:

אללה, פירוש אותות שאין רצחה לעשותה בעולמי כדי שיכירו ישראל האלהות עדרין נשארו מהם אלה להשלמת האמונה. כי בכל שבע מכות שעבורי אין בהם חכשה למשחוה לשמש או לירח, גם לאשר יטעה כי בורא הרוח אינו בורא העפר, והוגם שלשלט ה' על הארץ כמה יודע כי הוא בורא רוח, הוא היוצר אדם וצור צורה. והרצוך ה' להראותם במעשה הארץ כי עשה מלאקיו רוחות להבאים גם להחזרים, גם לשאת את המתים לבב יתנו מהם המצריים (תנומא וארא יד). ובמכת חושך כי הוא יוצר המאורות ושלט בהם, גם יצירת החושך וגוזר עליו לשמש עבות למקומות (שמיר' יד א). ובמכת בכורות נודע כי הוא היוצר צורה בתוך צורה ומזכיר טיפת הבכורא. גם באמצעות מכיה זו צורה ה' מצות קדש לי כל בכורר (להלן יג), והוא זה לזכרון כי הוא יוצרו מבטן לעבר לו. ולזה כשמצא רשותה ש הקשה ה' לבוכ, למען שיית אותותיו אלה שאני צריך לעשות לאות ולמופת לטעם הנזכר, יהיו בקרבו שתמצאננה אותו כוסותה המרעילה גם כן לצד רשע, וחולת טעם זה לא היה ה' משדר המעריבות בשבילו בלבד:

. ט. אמן אמן גאנז

למען שיתי אותותי אלה בקרבו. ציריך
לדעת מה דקורך לומר אותותי אלה,
שראה שעיקר הטעם שהככיד לבו הוא
לצד אותות אלה לשוםם, שנראה שיש צורך
בשים אותות אלה ולא זולותם. עוד אמרו
קד בקרבו. ותחכאר על דרך אומרים ויל' (שםו' יר'
יה ח) כי מעשה מגירים מעיד על האלהות כי
הוא השלייט והוא האדון. האדון לצד
שהחפץ בישראל לקרים לעבריו ולדרכו בון,
והיה חפץ להשליכם לראות ולhabcit בעין
ה' הכחשת כל אמונה חוץ ממנה, וудין לא
הראמ כי הוא בורא רוח ועשה מלאכיו
רוחות, גם לא הראמ כי הוא בורא אוור
וחושך. ולזה אמר למען שניינו וגוי, פירוש
לצד שאמר אליו כי אני הכבדתי את לבו יש
ה' מקום למשה לומר מה יאריך עד הטורה
ויצטרך ג' כדי לשדר המערבות כי יש בכל
מכה שינוי סדר מערכת הבריאה, אם
להראותו את כוחו יתברך אשר אמר עליו מי
ה' הלא הכה מכת הבד והראתו ה' ידו
הנפלאה ומה צורך להפוך סדר הבריאה עוד,
לוה אמר אליו טעם למען שיתי אותותי

113-2008-Sub E. 61-2005-Sub

ד. בחוץ היללה. כבר דברו ר' דב' (ברכות ד.) בטעם אומרו "בחוץ" בכ"ף. ואולי שיכוין עוד על דרך אמרם ז"ל (בג' מ"ב מה מג א) בפסוק ויחלק עליהם לילה כי ליל ט"ז כ בניטן היה, עוד אמרו ז"ל (שם) כי הריגת ד' מלכים שהרג אברהם אבדה כמה א蒙ות, גם היה מלחמה גורלה ועוצמה ורשותה במלאי עולם, כי היו מלכים תקיפים ושלטו על ה' מלכים גדולים ותקיפים, ואדם אחד הוא ועבדיו בביתו נצחים, להו צין לו והמן ואמר לו בחוץ היללה הידוע בעולם שיצאתי לישע אברהם אביהם, כמו כן אני יואצא וגנו:

3 inc wdf 5

וְלֹכֶל בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגַוְ'

עוד נכון לזרום לו כי דוקא במקום
שיהיו כל בני ישראל פירושם כולם
יהוד יהיו ישראל לא יחרץ לב וגוי, זה לך
האות כי אין זו אתם, אבל אם לא יהיה כולם
בנין ישראל והיה ביןיהם איש מצרי יחרץ
כלב לשונו, הא لمدة כי יראה שם משחתת,
והכוונה בזה לומר לו כי לא תונעל ערמה
לכבודות להמלט שהג שיתחכאו הכבורות
המצרים בין ישראל לא ימלטו באמצעות
זה. וכן אמרו זיל (שמעו' י' ח):

S. 501 Ad C

וראיתתי לחת טעם למה לא יצאו ישראל
אלא באמצעות מכת בכוורות. עוד
למה ה' הכה אפלו בכור שאינו מצרי
דכתייב (להלן יב כט) בכור השבי, ואלו כי
הטעם והוא לצר שמצינו שקריה ליישראלי
בני בכורי (לעיל ד כב), וכבר הודיענו רוז'ל
(זהירות ח' רפב). כי כל מה שברא ה' במדת
הטוב גם זה לעומת זה עשה האלהים
בcheinית הארץ, וכל בחינה ובחינה שיש
בקדושה יש כנגדה בקליפה, והקליפה
מתהצצת ומתחזקת לאחוח בה, ולזה נגדר
בחינות הבכורה שבקדושה היהנה בחינת
bacורה שבקליפה אוחזות ותוκפת בה לבל
שלחן, עד אשר הרג ה' כל שם הבכורה
שבקליפת מצרים בין של מצרים בין של
האותות שהיו שם ודכתייב (להלן יב כט) עד
bacoor השבי, ובכור השפהה וכל bacoor
בהמה, וגם bacoor ישראל קדש אוותם ה'
כאומרו (במדבר ג' יג) הקדשתי לי כל bacoor,
י- ר' יי' שלא תשאר bacora ולהלן של קודש אשר
הקדיש ה', ולזה מתי אפלו bacoor בהמה,
וכיון שנענקר שם וזה נעל ענק הארץ שהיה
מוחזק בבכור הקדושה, ולזה תיקף יצאו בני
ישראל. וזהו שמצוינו שייצאו וודפו
אחריהם, חשבו שעדיין יש בהם כח לאחוח
בם, וצא ולמד מה עמלתם בידם לא נותר
בهم עיר אחד:

Digitized by srujanika@gmail.com

מב. ליל שמורים וגו'. יכוון הכתוב
לרמו ה' נסמי מופלאים שומנס לילה
זו. א) בימי אברהם כשחכה את ארבעה
מלכים ויחקל עלייהם לילה (בראשית יט טז).
ב) ביציאת מצרים וכותיב לעיל פסוק כת
ויהי בחצאי הלילה. ג) בימי חזקיה כשחכה
גביראל מחנה סנחריב דרכוב (מ"ב יט לה)
ויהי בלילה ההוא. ד) בימי מרדכי ואסתר
בלילה ההוא נודדה שנת המלך (אסתר ו א).
גאולה העתידה. וכך נס אברהם אמר ליל
שמורים הוא לה, כי באמציאות והנס נתגלו
אמתו יתברך כאמורים ז'יל (ב"ר יט ז) שיש
מהאומות שלא הרי מאמנים בנס הצלחו
מאור כבדים והאמינו במס הכתא ארבעה
מלכים. וכן נס מרדכי אמר להוזיאם מארץ
מצרים. וכונגד נס חזקיהו אמר היללה
הידוע לנו, ברשות דברי נביא (מלכים ב ט'
לה) ויהי בלילה ההוא ויזע מלך וגו'.
וכונגד נס מרדכי אמר הוה לה. וכונגד גאולה
העתידה אמר שמודים לכל בני ישראל
לדורותם, פירוש לשוף הדורות, בעגלא
ובזמן קרבן:

עוד יש לך לדעת כי כל מקור ישאך ל민ו
וישאכנו, וזה הוא סוד בחינת בירור
ニיצוצי הקדושה באמצעות נשימות ישראל
וtask תורתם, והצדיקים העצומים קדמוניינו
יכירו בהכיטם באדם רשות לרדרר ממו כה
חוינו שהוא בחינת הטוב באמצעות
הראיה הדקה אשר יビיטו בעין החכמה
להציג חלק הטוב הוה, כי כשיתכוין
למול ענף הקדושה תעשה בו נפש הצדיק
4 מעשה אבן השואבת לבזרל הנקרת
קאלמייט"ע בלעדי שותוציאנו ממוקם
שנקבע שם בראהיה, וה' עשה דמיונות
בועלם להאמין אדם בחרות חכם. ומעטה
נמצא דעת אלהים באומרו ומת כל בכור,
5 פירוש כי באמצעות שני עוכר בתוך
מצרים כוה ימותו מעצמם כל בכור, נתנית
עין של חכמים ברשעים וועושים אוותם גל
של עצמות, כי באמצעות כן יצא מהם
חוינוות, כמו בן הדבר הזה, שיפריד מהם
באמצעות העברתו שם כל נשימות הבכורות,
והבן הדברים. ואומרו כל בכור פירוש לא
שתצא הנפש מהגוף בלבד אלא שגם בחינה
נפש חמות גוף ונפש של קליפה בכור
מצרים, ואולי כי כזה לא נתעכט שום גלוות
6 עוד בכחינת גלות ושעבור מצרים כי אכן
כח הקליפה העצום שהוא בחינת בכור:

ג. בלשון אשכנז "מאגנט".

המזרר אשר מזרר את חייהם, והוא סוד
אומרו (קהלת ח ט) עת אשר שלט האדם
באדם לרע לו, ואילו לא היה המהירות
שהוציאם ה' היו חווורים ומשתקעים בורדים
ומתבדרים, והוא אמר התנא ואילו לא
הוציא ואילו עדין וכור' והיינו עבדים לפרטעה
וכר' (כהgorה של פסח) דכתיב (להלן פוסק לט)
ולא יכול להתחמהה. ועיקר הגאולה היא
הפסיחה, נמצאת אמר כי שלשות יחר הם
העיקר, ולזה היה הלל מדוקדק לכורכם י'

יד. חקמת עולם תהגוהו. טעם שלם הספיק לומר לדורותיכם, וה גם שאמרו ניל' (מכמילהח. כא) כי דורותיכם לבד ה'יתני אומד מיעוט ובטים שנים תלמוד לומר חקמת ג' עולם לגנות על פירוש דורותיכם שהוא תמייד, עדין קשה לא היה לו לומר לדורותיכם אלא חקמת עולם. אכן יתבادر על דרך האמור (ברוכת י': ב') למען זוכרו את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך להbiasה ^{טו} לימאות המשיח, ולמן דאמר כל ימי חייך הלילות, אפשר כי אמר חקמת עולם שלא תאמור תינחה ביום החירות, ביום הגלות שאנו משועבדים מה מקום לזכרון לטובה שפaska, תלמוד לומר חקמת עולם, אפלו בזמנ השעבור בשעת גלויות חקקה חקקה חקקה.

ה. ומת כל בכורו. ולא אמר והרגתי כל
ונגו, להיות כי ה' ברוך הוא פועל הטוב
בידיו, אבל פעלות הרע יצו למשרתיו עושי
דברו והם יעשו, זהה לא אמר והרגתי אלא
ומת פירוש על ידי שליח ומעשה ה' מה
הזכרת הדרעת הבכורות זה הוא, וזה גורם כי
המשמעות ישחיתנו ומת, ומהו תיגלה פירוש
אומרו והכיתוי שהוא על ידי שליח:
עוד ירצה על דרך אומרים זיל (יבמות מה-
יזב ביה ענייה וקטלה), גם אמרו
(ברכות מה-) ונעשה גל של עצמות, והנה
דברים יallow בהשכמה בראשונה ירוחק
השלל, כי אין תהיה ראות עדיק לדעה ולהלא
כתיב (משל כי ט) טוב עין הוא יבורך, גם
/צ"ן הדשב"י זיל (וזה"ק ח"ג ריא), לרע עין
המוקד בעינו כי הוא חלק רע. אכן אהבת
השכמה בדרכך אומרים היב ענייה הי-
לו לומו ראה בו בעניינו, אלא להיות כי כ-
חלק רע שבulous בהכרח כי יהיה לו דבר
ען המעניינים כל שהוא מהחוינו שהוא בחניון
הטוב, כי חלק הרע שם מיתה יש לו ואי-
ייתה ויהיה במציאות ואין צורך לומר
שיתנווע וילך כבעל חיים, זהה בהכרח
שהיה בו חלק כל שהוא מבחינה הנקרה
נ"ח חיים, וזה חלק טוב-בזבוזה תשכיל להב-
מאמרם זיל (סוכה נב.) כי לעתיד לבא יבי-
הקב"ה לש"מ וישחתו במעדן הצדיק
וכור ע"כ, ודברים אלו אין להם ממשמעות
לא יצדיק שחיטה למלאך, ולמה שהקדמת
תהייה הכוונה כי יטיר ממנו החלק המחייב
והסתור מתנו חלק הטוב זו והוא שחיטת

1918 2012 מילא בונטן - 2020 נפטר כובען.

ומצאות על מරורים. לפי פשט הכתוב
לפי מה שרainer שאמור ה' שצורך
צלי אש ושייה שלם כו', זה יגיד שדעת
עלין היא להראות בחינת הגודלה והחירות
ואין רשות אחרים עליון, ולפ"ז גם המרורים
שיצו ה' הוא לצד כי כן דרך אוכל צלי^ק
לאכול עמו דבר וזה כי בזה יערב לחיק
האוכל ויאכל בכל אות נשׁו, גם בזה יוכר
גודל העירבות כשקידם לפיו מרורים, גם
מה שהזכיר המצאות הוא פרט אשר יكونן
חיך אוכל יטעם לו הצליל והנה ג' הריגים
יטעמו יחד. והוא רומו לג' דברים, הא' הווא
הגלות שמררו את חייהם, הב' היא העציה
תיכף ומיד שלא הספיק בৎוקם להחמיין
במצרים, ג' אשר פטח ה' על בתיהם והואו
בחינת הגואלה, כי עבר ה' לארץ מצרים
ונתק חבל מוסות העבות שהיו חוקיפין
בhem שהוא בחינת הבכורה וכמו שפירשת
הענין במקומו (עליליא'), ושלשת הענינים
י' יחד היו צרכין להיות, וזלת א' אין נס
בשנים האחרים, שאם לא היה הגלות לא
היה משגיגים אשר השיגו מהצironף, ומה
שבררו. ומה גם לפי מה שכתנו במקומו
אחרים כי גדי גדול עצמו שהוציאה ה
מצרים הם בחינות ניצוצי הקדרה ששוו
היתה ונמצאת, וסגולת הוצאה המהו